

مقاله پژوهشی (Original Research)

ریزرخسارهها، شرایط رسوبگذاری و چینه نگاری سکانسی سازند بهرام (دونین میانی و بالایی) در برش کوه بندعبدالحسین در جنوب خاوری انارک

بهاره شاکری^۱، حسین وزیریمقدم^۲، علی بهرامی^۳*، پیتر کونیگشوف^٤، محمدعلی صالحی[°]

۱ـ کارشناسی ارشد چینه نگاری و دیرینه شناسی، گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران ۲ـ استاد گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران ۳ـ دانشیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران ۴ـ استاد مؤسسه پژوهشی سنکنبرگ، موزه تاریخ طبیعی فرانکفورت، آلمان ۵ ـ استادیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

*پست الكترونيك: a.bahrami@sci.ui.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۹۸/۲/۳۰

تاریخ دریافت: ۹۷/۱/۱٤

چکیدہ

به منظور بررسی ریزر خساره ها و محیط رسوبی سازند بهرام در جنوب خاوری انارک، برش چینه شناسی کوه بندعبدالحسین انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفت. سازند بهرام در این برش ۳۶۶ متر ضخامت دارد و سنگ شناسی آن شامل سنگ آهکهای نازک تا ضخیم لایه، تناوب سنگ آهکها و شیلهای نازک لایه، سنگ آهکهای ماسه ای و سنگ آهکهای مارنی است. براساس تغییرات رخساره ای و یژگیهای سنگ شناختی ۱۶ ریزرخساره در این برش تشخیص داده شده است. بررسی رخساره های شناسایی شده حاکی از ته نشینی این ریزرخساره ها در یک رمپ کربناته در زمان دونین میانی و پسین است. بررسیهای چینه نگاری سکانسی سازند بهرام بر مبنای تغییرات عمودی ریزرخساره ها و مقایسه آن آب دریا به شناسایی ۷ سکانس درجه ۴ در برش مورد مطالعه منجر شده است. با توجه به اطلاعات به دست آمده، سکانس رسوبی اول و هفتم قسمتی از سکانسهای رسوبی می باشند و سکانس های رسوبی دوم تا ششم سکانسهای رسوبی کامل و دارای دسته رخسارههای پیش رونده، پس رونده، بیشینه سطح غرقابی و مرزهای سکانسی هستند.

واژدهای کلیدی: سازند بهرام؛ محیط رسوبی؛ چینه نگاری سکانسی؛ ژیوتین بالایی ـ فامنین بالایی؛ کوه بندعبدالحسین.

مقدمه

Ruban et al., Sharland et al., 2001 (Husseini, 1991). در طول (Al-Juboury & AL-Hadidy, 2009) در طول دوره دونین ایران در نیمکره جنوبی و نزدیک عرضهای جغرافیای ۳۰ درجه قرار داشته است. نهشتههای دونین گسترش قابل توجهی را در بلوک طبس و ایران مرکزی در طول پالئوزوییک میانی (سیلورین و دونین) قسمتهایی از ایران از جمله ایران مرکزی، البرز و سنندج ـ سیرجان بـه همراه صفحات ترکیه و افغانستان به صفحه عربی و آفریقا متصل بـوده و حاشـیه شـمال بـاختری گنـدوانا و جنـوب پالئوتتیس قرار داشـتهانـد (King, 1981 & King,

نشان ميدهند. گسترش رسوبات پالئوزوييک بالايي در اطراف اصفهان بیشتر محدود به منطقه سُه و نطنز در شمال حوضه اصفهان شامل برش های نچفت، نقله، ورکمر، شمال تار و باختر کشه (Bahrami et al., 2015)، برش های زفره، چاهریسه و دیزلو در شمال خراور حوضه اصفهان (Königshof et al., 2016) و برش های دارچاله و رامشه شهرضا در جنوب حوضه اصفهان (Bahrami et al., 2014) می شود. سن این توالی های رسوبی فرازنین پیشین تا فامنین یسین است که با چند افق کربناته مربوط به آبهای کمعمق شروع و به تدريج به نهشته هاى آوارى ضخيم لايه و كربناتهاي آبهاي كمعمق با ميان لايههاي شيلي ختم می شود و این نهشته ها نیز توسط توالی کربناته آواری پرمین به طور ناپیوسته پوشیده میشود. این نبود فرسایشی که به عنوان "ناپیوستگی هرسینین" در اغلب بخشهای پلاتفرم ايران گزارش شده است (Wendt et al., 2002, 2005)، احتمالاً با شروع حوادث هرسي نين (Berberian & King,) 1981) و یا نتیجه تغییر شکل و بالا آمدگی در فاز ابتـدایی قبل از فرورانش فشارشی در طول حاشیه شمالی گندوانا و در يالئو تتيس درست قبل از باز شدگي ريفت نئو تتيس در يرمين میانی باشد (Sharland et al., 2001; Ruban et al., 2007)

در ارتباط بوده است.

در این مطالعه سعی بر آن است تا با شناسایی ریزرخساره ها و شرایط رسوب گذاری و همچنین سکانس های رسوبی تشکیل شده بتوان جغرافیای قدیمه و تغییرات نسبی سطح آب دریا در زمان دونین میانی تا پسین را در بخش شمالی بلوک یزد در ایران مرکزی بازسازی نمود.

موقعیت جغرافیایی و چینه شناسی برش مورد مطالعه از نظر موقعیت جغرافیایی، برش مورد مطالعه در ۳۵ کیلومتری جنوب خاوری شهر انارک و شمال خاور اصفهان با مختصات "55 '52 °53 طول خاوری و "90 '10 °33 عرض شمالی واقع شده است (شکل ۱). این برش دارای توالی نسبتاً کاملی از رسوبات پالئوزوییک می باشد و سازند مدنظر از این توالی رسوبی، سازند بهرام است (شکل ۲). برش مورد مطالعه در پهنه ایران مرکزی، بلوک یزد و زیرپهنه انارک - خور قرار گرفته است. تنها راه دسترسی به این برش عبور از مسیر انارک به سمت خور است که با طی مسافتی حدود ۳۵ کیلومتر به سمت جنوب خاور به برش مورد مطالعه ختم میشود (شکل ۱).

شکل ۱: موقعیت جغرافیایی و رادهای دسترسی به برش مورد مطالعه

شکل ۲: نقشه زمین شناسی بازترسیم شده از منطقه انارک (Sharkovski et al., 1984)؛ موقعیت برش مورد مطالعه بر روی نقشه مشخص گردیده است.

جدای از مجموعه های افیولیتی رنگی باختر انارک که ضخامتی در حدود ۷۰۰۰ متر دارند و عمدتاً متشکل از هارزبوژیت، دیاباز، گابرو و بازالت هستند، سنگ آهکهای پلاژیک و چرتهای نواری نیز در ناحیه انارک دیده می شوند که محققین مختلف با توجه به یافته های سن سنجی و گاهی فسیلی سن آن ها را پر کامبرین، کربنیفر، پالئوزوئیک و مزوزوئیک در نظر گرفته اند (& Leven پالئوزوئیک و مزوزوئیک در نظر گرفته اند (& teven پالئوزوئیک و مزوزوئیک در نظر گرفته اند (یہ دوساخ و کوه بند عبد الحسین مجموعه هایی از خاوند، دوشاخ و کوه بند عبد الحسین مجموعه هایی از سنگهای دگر گون شامل شیست، گنیس، مرمر و انواعی از کانی های طیف دگر گونی به سن پروتروزوئیک پسین وجود دارند (Sharkovski *et al.*, 1984).

در مجاورت این مجموعه های دگر گون شده در کوه بند عبدالحسین توالی نسبتاً کاملی از نهشته های پالئوزوئیک به سن اردوویسین تا پرمین حضور دارند (Hairapetian *et* 2015, 2015). نهشته های رسوبی پالئوزوئیک برش کوه بندعبدالحسین به صورت ناپیوسته بر روی مرمرهای منسوب بندعبدالحسین به صورت ناپیوسته بر روی مرمرهای منسوب بندعبدالحسین به صورت ناپیوسته بر روی مرمرهای منسوب پندعبدالحسین به صورت ناپیوسته بر روی مرمرهای منسوب به لاخ به سن کامبرین پیشین قرار گرفته اند. بر پایه حضور آرکئوسیاتیدهای موجود در این مرمرها، سن کامبرین پیشین برای این بخش در نظر گرفته شده است (Sharkovski *et al.*, 1984).

نهشته های دونین در ناحیه انارک (کوه بند عبد الحسین) متشکل از سازندهای پادها، سیبزار و بهرام هستند. سازند پادها در ناحیه انارک رخنمون زیادی ندارد و سنگ شناسی آن شامل ماسه سنگ های کوار تزی و دیابازهای آلکالن است که در بخش پایینی تناوبی از سنگ آه کهای دولومیتی شده دارد. این نهشته ها ۲۹۰ متر ضخامت دارند و سن آن با آکریتارکها و اسپورهای مطالعه شده فرازنین پیشین تشخیص داده شده است (2005 ...Wendt et al). سازند دولومیتی سیبزار نیز در ناحیه انارک شامل ۱۲۰ تا سازند دولومیت های خاکستری تیره، زرد _قهوه ی و

خاکستری روشن است که مرز آن با سازند پادها در زیر ناگهانی ولی همشیب و با سازند بهرام همشیب و تدریجی است و با توجه به مرجانها و براکیوپودهای یافت شده سن دونین میانی دارد (Wendt et al., 2005).

ضخامت سازند بهرام در ناحیه انارک و در برش مورد مطالعه ۳۶۶ متر است و مشتمل بر ۱۴ واحد سنگ چینهای و تعدادی زیرواحد است و دربردارنده سنگ آهکهای خاکستری تیره و بین لایههای مارنی میباشد. این سازند با توجه به مجموعه سنگوارههای یافت شده در آن سن دونین میانی - پسین دارد (شاکری، ۱۳۹۵؛ 2005 ..Wendt *et al.*). میانی - پسین دارد (شاکری، ۱۳۹۵؛ 2005). بر روی نهشتههای دونین سازند بهرام با ناپیوستگی همشیب، سنگ آهکهای نودولار قرمز رنگ و خاکستری برشی شده و سنگ آهکهای نودولار قرمز رنگ و خاکستری برشی سازند سردر به سن تورنزین تا نامورین قرار می گیرند Leven & Gorgij). همچنین آهکی فسیل دار سازند و مطالعه روزن داران موجود دو سازند قلعه و آبشنی سردر و مطالعه روزن داران موجود دو سازند قلعه و آبشنی به سن سرپوخووین تا موسکووین را برای بخش کربنیفر این توالی معرفی نمودهاند.

روش مطالعه

به منظور بررسی محیط رسوبی و شناسایی شرایط رسوب گذاری در زمان دونین میانی و پسین در برش کوه بندعبدالحسین انارک ریزرخساره های این برش مورد مطالعه قرار گرفته است. برای این منظور تعداد ۲۳۰ عدد مقطع نازک و ۳ عدد مقطع ۱۰×۱۰ از ۳۶۶ متر ضخامت سازند بهرام تهیه شد. بعد از بررسی مقاطع نازک و شناسایی اجزای اسکلتی و غیراسکلتی و بررسی نوع بافت و شناسایی محیط تشکیل آن ها، تعداد ۱۶ ریزر خساره برای این برش معرفی گردید. شناسایی بافت ها و نام گذاری مقاطع بر حسب طبقهبندی Bunham (1962) و Klovan

(1971) انجام شده است و در ادامه از کمربندهای رخسارهای استاندارد Flugel (2010) و 1975) (1975) استفاده شده است. تمامی نمونه ها توسط محلول آلیزارین قرمز (Red-S) به منظور تشخیص کانی کلسیت از دولومیت به روش Red-S) به منظور تشخیص کانی کلسیت از دولومیت به روش Red-S) رنگ آمیزی شده است. اصول چینه نگاری سکانسی در این مطالعه بر اساس تقسیم بندی چینه نگاری سکانسی در این مطالعه بر اساس تقسیم بندی (2011) میزی مده است. در این تقسیم بندی چهار دسته رخساره RST و RST درنظر گرفته شدهاند (امینی، ۱۳۹۰). با این وجود در سازند بهرام تنها دو دسته رخساره TST و TST میزام تنها دو

> بحث شرح و تفسیر رخسارههای رسوبی

بر اساس مطالعات پترو گرافی و بررسی بافت، نوع آلو کمها و زمینه در سازند بهرام در برش کوه بندعبدالحسین انارک ۱۶ ریزرخساره شناسایی شده است که در چهار زیرمحیط پهنه جزرومدی، لاگون، شول و دریای باز نهشته شدهاند که هر کدام از ریزرخسارهها در زیر شرح داده شدهاند:

> ریزرخسارههای مربوط به محدوده جزرومدی دولومادستون

(MF1. Dolomudstone) توصيف: اين ريزرخساره داراى دولوميتهاى بسيار ريزبلور است. در ابتدا بافت ميكرايتى بوده و در ادامه توسط فرآيند دولوميتى شدن، دولوميتهاى ريزدانه جايگزين ميكرايتها شدهاند به صورتى كه حتى در برخى از قسمتهاى مقاطع بافت ميكرايتى را مىتوان مشاهده نمود. حضور بافت ميكرايتى را مىتوان مشاهده نمود. حضور ريزرخساره است (شكل ٣٨). تفسير: با توجه به اندازه ريز بلورها و نبود مجموعههاى فسيلى قوى كه حاكى از چرخش محدود آب بوده است

این ریزرخساره را می توان به قسمتهای کمعمق پلاتفرم یا بالای جزرومدی نسبت داد (Garland, 1997). این ریزرخساره در رسوبات دونین در سایر حوضهها نیز Preat & Mamet, Wilson, 1975) Demicco & Hardie, Preat & Carliez, 1994 (Flugel, 2010 ;Adabi, 2009).

بايندستون استروماتوليتي

(MF2. Stromatolitic bindstone) توصيف: استروماتوليت هاى موجود در ريزر خساره ها به صورت شبكهاى از لاميناسيون هاى تيره و روشن ديده مى شوند كه در بين اين لاميناسيون ها مى توان بلورهاى ژيپس را مشاهده نمود. لايه هاى استروماتوليت ها در برخى از قسمت ها منظم و در برخى قسمت ها بسيار نامنظم هستند (شكل BB).

تفسیر محیطی: برای بررسی انرژی و سازو کارهای اتفاق افتاده در محیطهای رسوبی می توان از ریزرخساره های استروماتولیتی استفاده کرد زیرا این ریزرخساره حاکی از وجود جریان های جزرومدی در محیط رسوبی است (Demicco & Hardie, 1994). این ریزرخساره به طور معمول در منطقه جزرومدی دیده می شود، اما در مناطق بالای جزرومدی و زیر جزرومدی تا مناطق کم عمق نیز مشاهده می گردد (Flugel, 2010).

مادستون فنسترالدار

(MF3. Fenestral mudstone)

توصيف: اين ريزرخساره داراى بافت مادستونى است و فابريك فنسترال در اين ريزرخساره مشاهده مىشود. پلوييدها جزو اجزاى فرعى اين ريزرخساره به حساب مى آيند (شكل ٣٢). تفسير محيطى: اين ريزرخساره عموماً در توالى با رخساره هاى جزرومدى و لاگونى قرار مى گيرد.

در مجموعه های ریفی توربی، دورنپ و ریف برلین نیز گزارش شده است. شاخصه اصلی این ریزر خساره داشتن فنسترال هایی است که عموماً از طریق فرآیند خشک و Shinn, 1968) یا ایجاد می شوند (Shinn, 1968، مرطوب شدن رسوبات ایجاد می شوند (Shinn, 1968، 1994). همچنین این ریزرخساره می تواند در اثر تراکم حباب های گازی کروی شکل و Garland, ایجاد شود (, Garland, مروزی ایجاد شود (, ماعیه مادستونی ایجاد شود (, 1969) امروزی نسبت (1997). از مقایسه محیط های قدیمی با محیط های امروزی Hardie & Ginsburg, با محیط های قدیمای (Flugel, 2010 ;Shinn, 1983 ;1977)

مادستون فسيلدار

(MF4. Fossiliferous mudstone)

توصيف: این ریزرخساره دارای فسیل های بسیار کم و ریز در زمینه مادستون تا گاهی وکستونی است. فسیل های موجود در این ریزرخساره شامل خرده های استراکد، خرده های براکیوپود، Umbella، کرینویید هستند و پلویید ها نیز گاهی حضور دارند. این ریزرخساره می تواند به صورت لامینه های موازی که حاوی قطعاتی از فسیل ها به صورت پراکنده در بافت سنگ است دیده شود (شکل TD).

تفسیر محیطی: از نظر محیطی این ریزرخساره در محیطی آشفته تر از ریزرخساره مادستون های لامینه و فنسترال دار ته نشین شده است. این ریزرخساره را به قسمت های پایینی محدوده جزرومدی نسبت می دهند (Garland, 1997). نبود ماکروفسیل ها نشان دهنده ته نشین شدن این ریزرخساره در محیط فوق العاده محصور و محیط های کم عمق محدوده جزرومـدی اسـت (2010) محیط های کم عمق محدوده Bowie (2014) در رسوبات دونین دره سدار در آیوا این ریزرخساره را گزارش و آن را مختص به پهنههای

جزرومدي دانسته است.

بايوكلاست استراكود أأئيد كرينستون

(MF5. Bioclasts ostracod ooid grainstone) توصيف: اجزای اصلی این ریزرخساره أأئیدها و استرا کودها هستند و اجزای فرعی مشاهده شده آن شامل Umbella اکینوئید، پلویید، اینتراکلاستهای کوچک و بایوکلاستهای دارای پوشش میکرایتی است. اغلب أأئیدها کروی و بیضی شکل بوده و عموماً تک لایه و شعاعی و داری جورشدگی خوبی هستند. به جز در موارد معدودی که بافت به پکستون تا وکستون نزدیک می شود، این ریزرخساره غالباً گرینستونی است (شکل ۳۲).

تفسير محيطي: از نظر محيطي ريز رخساره هاي أأئيد گرینستونی عموماً مربوط به محیطهای با انرژی بالا هستند که فعالیت های دائمی امواج در آن مناطق بسیار مهم است، اما با بررسی نمونه های امروزی اُائیدها در شول های باهاما، مناطق جزرومدي خليج فارس، درياچه هاي نمك يوتا و نواحي جزرومدي يوكاتان در شمال مكزيك (Halley, 1977) نمونههای مشاهده شده در اعماق کمتر از ۵ متر در نظر گرفته می شوند. (Tucker, 1991). با توجه به ایـن کـه بسیاری از أأئیدهای موجود در این ریزرخساره تک لایه هستند و با بررسی أأئيدهای سواحل باهاما استدلال می شود که این ریزرخساره در یک محیط با انرژی متوسط تـهنشـین شده است (Flugel, 2010 Bathurst, 1967). حضور أأئيدهاي تك لايه و پلوييدها خود حاكي از تـهنشين شـدن این ریزرخساره در یک محیط نزدیک به ساحل است. تا سال ۱۹۹۵ محیط این ریز رخساره را تا محدوده جز رومدی می دانسته اند (Preat & Kasimi, 1995)، در حالی که از سال ۱۹۹۷ به بعد آن ها را به محیط زیر جز روم دی منتسب دانستهاند (Garland, 1997).

شکل ۳: تصویرهای میکروسکپی ریزرخسارههای شناسایی شده؛ الف) دولومیتهای ریزبلور مربوط به ریزرخساره شماره یک؛ ب) استروماتولیتهای مربوط به ریزرخساره شماره دو؛ پ) مادستون دارای فابریک فنسترال (Fen) مربوط به ریزرخساره شماره سه؛ ت) مادستون فسیلدار مربوط به ریزرخساره شماره چهار؛ ث) بایوکلاست استراکود أأئید گرینستون مربوط به ریزرخساره شماره پنج؛ ج) بایوکلاست استراکود پلوییدال پکستون مربوط به ریزرخساره شماره شش؛ بلور ژیپس= Zhy، فابریک فنسترال= Feا: استراکود= Soc؛ براکیوپود= BR؛ کرینوئید= Cr؛ پلوئید= Peا؛ اائید= Oo: کورتوئید= Cor، پاراتورامیناسه آ

ریزرخسارههای مربوط به لاگون

بایو کلاست استراکود پلوییدال و کستون تا پکستون (MF6. Bioclasts ostracod peloid wackestone to packstone)

توصیف: این ریزرخساره با اجزای اصلی استراکود و پلوییدها شناسایی می شود و اجزای فرعی مشاهده شده در آن شامل Umbella، ائو تابر تینا، پاراتورامیناسه آ و به مقدار

بسیار کم خرده های براکیوپود و گاستروپود هستند. بافت این ریزرخساره وکستون تا پکستون است که در برخی قسمت ها تحت تأثیر دولومیتی شدن قرار گرفته است (شکل ۳F).

تفسير محيطى: پخش شدن قطعات شكسته بايو كلاست هاى ميكرايتى در اين ريزرخساره سبب مى شود اين ريزرخساره را به محيط هاى با آب هاى كم عمق و گردش محدود آب نسبت دهند (Tucker & Wright, 1992). تسلط پلوييدها و به مقدار كمتر بايو كلاست ها از جمله استراكودها نشان دهنده رسوب گذارى در يك محيط كم عمق لاگونى و در عين حال گردش محدود تا متوسط آب مى باشد (Scoffin, 1987؛ Tucker & Wright, 1992).

بايو کلاست آمفيپورا فلوتستون تا رودستون

(MF7. Bioclasts Amphipora floatstone to rudstone) توصيف: اين ريزرخساره با داشتن استروماتوپوريدهاى دندريتى معرفى مى شود. Amphipora در بافت فلو تستون رودستون سازنده اصلى اين ريزرخساره است. محدوده اندازه mphipora از ۳ تا ۴ ميلى متر است، اما گاهى با مساعد بودن شرايط به ۴۰ ميلى متر هم مى رسد. مساعد بودن شرايط به ۴۰ ميلى متر هم مى رسد. *Amphipora* اغلب به خوبى حفظ مى شود و با *Amphipora* اغلب به صورت يك لبه تيره رنگ در اطراف *Girvanella* مشاهده مى شود، پوشش داده مى شود. اجزاى فرعى اين ريزرخساره شامل پلوييد، ذرات كلسى ميكروبيال و خرده هاى براكيوپود، اكينوئيد و گاستروپود است. به جز در قسمت هاى بسيار كمى كه بافت به وكستون/پكستون تبديل مى شود، اين ريزرخساره غالباً داراى بافت فلوتستون تا رودستون است (شكل ۴۸).

تفسیر محیطی: استروماتوپوریدها در پلاتفرمهای دونین بسیار حائز اهمیت هستند و در کل دنیا دارای گسترش جهانی در رسوبات دونین بوده و مربوط به لاگونهای

محدود و با چرخش محدود آب و اکسیژن هستند .(Kershaw & Brunton, 1999; Andreeva, 2018) فقير بودن از نظر فسيلي تأييد كننده اين امر است (Krebs, 1974)؛ Krebs, 1974). Amphipora و Amphipora به شدت با درجه حرارتهای بالا، محیطهای گرم، نور شدید و نوسانات شوری ساز گاری داشته است (& Heckel, & Witzke, 1979). علت شبکهای بودن Amphipora را به دام افتادن شاخههای سرگردان Amphipora درون گل و لای ها می دانند که این فر آیند به طور بسیار عمده در آبهای آرام اتفاق می افتد (Krebs, 1968؛ Krebs 1971). در جایی که بافت این ریزرخساره گرینستونی یا رودستون است انرژی آب بیشتر بوده که باعث شسته شدن گل و لای شده است (Kasig, 1980؛ Racki, 1992). عمق بهینه برای Amphipora را کمتر از ۱۰ متر درنظر مي گيرند (Dineley, 1984). در حوضه کانينگ در باختر استرالیا و کوههای هالیکراس در لهستان عمق آب برای ریزرخساره های حاوی Amphipora را یک متر در نظر گرفتهاند (Read, 1973; Racki, 1992). ایس ریزرخساره به دلیل داشتن گسترش جهانی و اهمیت بالای آن از بسیاری از حوضه ها در کل دنیا گزارش شده است Pohler, 1998 (Kershaw, 1998 (Wilson, 1975) DaSilva & Boulvain, 2004 Potma et al., 2001 .(Bowie, 2014 Bingham-Koslowski, 2010

بایو کلاست اینترا کلاست آنکویید پکستون تا گرینستون (MF8. Bioclasts intraclast oncoid packstone to grainstone) توصیف: اجـزای اصـلی ایـن ریزرخسـاره آنکوئیـدهـا و اینتراکلاست ها هستند که در بافت پکستون تا گرینستون می توان آن ها را مشاهده نمود. اجزای فرعی این ریزرخساره شـامل کورتوئیـد، پلوئیـد، ذرات کلسـی میکروبیـال و خردههای اکینوئید، براکیوپود و گاستروپود هستند. اندازه

این آنکو یبدها بسیار متفاوت است (شکل B^{*}). تفسير محيطي: آنكوييدها را از نظر محيطي به آبهاي کم عمق و یا مناطقی که دائم زیر آب هستند نسبت میدهند (Védrine et al., 2007). آنکوییدهای بزرگ را در محیطهای کمعمق پشت ریف که دارای چرخش محدود آب هستند و به ویژه در لبه های حوضه ها و یا کانال ها مي توان مشاهده نمود (Wilson, 1975). با توجه به حضور اینتراکلاستها و آنکوییدها و میزان بسیار کم گل موجود در این ریزرخساره میتوان چنین توجیه نمود که این ریزرخساره در حاشیه کانال ها یا لبه حوضه های محدود واقع شده است. بر اثر حركت امواج، اينتراكلاستها از کناره حوضه یا کانال کنده شده و همراه با آنکوییدها در محیطی که از نظر انرژی کمی آرامتر است و با فاصله کمی از دیواره کانال، تهنشین می شوند. حضور اینتراکلاست ها در این بافت حاکی از جداشدن آن ها از دیواره های کنار كانال ها در اثر جريانات است (Wilson, 1975؛ Potma et Bingham- Whalen et al., 2002 sal., 2001 .(Bowie, 2014 Koslowski, 2010

بایو کلاست اینترا کلاست پلوییدال پکستون تا گرینستون (MF9. Bioclasts intraclast peloid packstone to grainstone) توصیف: این ریزرخساره بسیار شباهت به ریزرخساره قبلی دارد با این تفاوت که آنکوییدها در این ریزرخساره غایب هستند. اجزای اصلی این ریزرخساره اینتراکلاست و پلوییدها هستند و اجزای فرعی آن خردههای براکیوپود، اکینوئید، گاستروپود، استراکد، Amphipora روزنداران و به میزان بسیار کم کورتوئیدها هستند. بافت این ریزرخساره عموماً پکستون تا گرینستون است که در برخی قسمتها و کستونی نیز می شود (شکل ۲۲). تفسیر محیطی: پلوییدهای این ریزرخساره از خرد شدگی اینتراکلاستهای جدا شده از دیواره کانالها توسط امواج

به وجود آمدهاند. دارا بودن بافت پکستون تا گرینستون این ریزر خساره حاکی از قرار گیری در محیط های با انرژی متوسط تا نسبتاً زیاد در محیط های کمعمق است (Bingham-Koslowski, 2010).

> ریزرخسارههای مربوط به شول بایو کلاست کورتویید پکستون تا [®]رینستون

(MF10. Bioclasts cortoid packstone to grainstone) توصيف: اين ريزرخساره با تجمع بسيار زياد كورتوئيدها در بافت پكستون تا گرينستونی شناخته می شود. اجزای فرعی اين ريزرخساره اينتراكلاستها هستند كه به ميزان بسيار كمی در اين بافت ديده می شوند (شكل fD). تفسير محيطی: درصد بالايی از كورتوييدها و مجموعهای از بايوكلاستهای ميكرايتی شده در مناطقی تشكيل می شوند كه فعاليت آب بسيار زياد بوده و بالای سطح اساس امواج قرار دارند. اين شرايط را می توان در ساحل های ماسهای در پلاتفرمهای كربناته و شولها در رمپ درونی به خوبی مشاهده نمود (2018) محيطی پراكنده تجمع پيدا می كنند. به صورت كمربندی در پشت اين ريفهای تگهای قرار می گيرند و عمق آب كمتر از ۱۰ متر است (Bathurst, 1967; Flugel, 2010).

بايوكلاست أأئيد پكستون تا گرينستون (MF11. Bioclasts ooid packstone to grainstone) توصيف: اين ريزرخساره داراي أأئيدهاي مماسي و

متحدالمرکز در بافت گرینستون است که گاهی در برخی قسمت ها بافت پکستون نیز می شود. اجزای اصلی این ریزر خساره أأئیدهای مماسمی و مرکب هستند و اینتراکلاست ها، Umbella و خردههای بسیار ریز اکینوئید نیز به عنوان اجزای فرعی این ریزر خساره هستند

شکل ٤: تصویرهای میکروسکپی ریزرخساره های شناسایی شده؛ الف) بایوکلاست آمفیپورا فلوتستون رودستون مربوط به ریزرخساره شماره هفت؛ ب) بایوکلاست اینتراکلاست آنکوییدال پکستون گرینستون مربوط به ریزرخساره شماره هشت؛ پ) بایوکلاست اینتراکلاست پلوییدال پکستون گرینستون مربوط به ریزرخساره شماره نه؛ ت) کورتویید پکستون گرینستون مربوط به ریزرخساره شماره ده؛ ث) بایوکلاست ألئید پکستون گرینستون مربوط به ریزرخساره شماره یازده؛ ج) بایوکلاست اکینید براکیوپود گرینستون مربوط به ریزرخساره شماره دوازده؛ آمفیپورا=AmP، آنکوئید= onc؛ اینتراکلاست ا

(شکل ۴E). **تفسیر محیطی:** امروزه این أأئیدها در مناطقی از جمله باهاما، یوکاتـان، خلیج فـارس و ابـوظبی در حـال تشـکیل هسـتند

(Flugel, 2010). ایـن أأئیـدهـا از نظر محیطی مربـوط بـه محیطهای بسیار کمعمق و آبهـای گـرم و دریـایی است که در عرضهای جغرافیایی پایین و در محیطهای با انـرژی

بالا بسیار عمومی و فراوان هستند. أأئیدهای مماسی برای تشکیل به محیطهایی نیاز دارند که مواد لازم برای تشکیل لامینههای آنها به فراوانی در محیط وجود داشته و محیط برای چرخش مکرر دانههای أأئید فراهم باشد تا پوششهای متحدالمرکز اطراف أأئیدها شکل بگیرد. بهترین محیط برای تشکیل أأئیدهای مماسی شولها میباشد (& Scholle برای و 2010, 2010, 2006).

بايوكلاست اكينوئيد براكيوپود گرينستون (MF12. Bioclasts crinoid brachiopod grainstone) توصيف: ايـن ريزرخساره عمـدتاً داراى اكينوئيـدهـا و براكيوپـودهـا و گـاهى قطعـاتى از مرجـانهـا و استروماتوپوريدهـا بـا بافت گرينستون و بـا جورشـدگى متوسط تا خوب است (شكل ۴۴). تفسير محيطى: فسيل هـاى ايـن ريزرخساره نشان دهنده پنجرهاى از درياى باز هستند؛ جايى كه انرژى امواج بسيار پالا بوده و موجودات در درياى آزاد و آبهاى بـدون گل و لاى ساكن بودهاند كه اين شرايط سبب تهنشين شدن اين ريزرخساره با بافت گرينستونى شـده است (

ریزرخسارہ های مربـوط بـه بخـش میـانی تـا بیرونـی یلاتفرم

گل و لای از لابه لای قطعات شده است (Shinn, 1969).

بایو کلاست بریسوزوئر اکینوئیسد براکیوپسود و کسستون تسا یکستون

(MF13. Bioclasts bryozoan crinoid brachiopod wackestone to packstone)

بایو کلاست تنتا کولیتیـد اکینوئیـد برا کیوپـود و کسـتون تـا یکستون

(MF14. Bioclasts tentaculit crinoid brachiopod wackestone to packstone)

توصیف: اجزای اصلی این ریزرخساره ها با توجه به عمق قرار گیری آن ها تغییر می کند به صورتی که در ریزرخساره

اول اجزای اصلی خردههای بریوزوئر، اکینوئید، براکیوپود، در ریزرخساره دوم خردههای اکینوئید، براکیوپود و تنتاکولیتیدها اجزای اصلی هستند. اجزای فرعی شامل گاستروپود، ذرات کلسی میکروبیال و استراکود هستند. زیست آشفتگی و لوله کرمها نیز مشاهده شده است. بافت تمامی این ریزرخسارهها غالباً وکستون پکستون است و در برخی قسمتها تغییر بافت به رودستون قابل مشاهده است (شکل A-B ۵).

تفسیر محیطی: پوسته های موجودات حمل شده هستند و می توانند از هر قسمت حوضه آمده باشند. این ریز رخساره متشکل از جانواران دریای باز است (Bowie, 2014). در این توالی، ریزرخساره بایوکلاست بریوزوئر اکینوئید براكيوپود وكستون تا پكستون به كمعمق ترين قسمت مياني پلاتفرم و ریزرخساره بایو کلاست تنتاکولیتید اکینوئید براكيوپود وكستون تا پكستون به عميق ترين بخش مياني پلاتفرم نسبت داده می شوند (Plocher, 1990). ریزر خساره بايو كلاست بريوزوئر اكينوئيد براكيو يود وكستون تا پکستون با توجه به حضور بریوزوئرها و گاهی کم و زیاد شدن آن ها نشان دهنده تغییر کمی در عمق آب است، اما در ادامه با افزایش عمق آب ریزرخساره بایو کلاست تنتاكوليتيد اكينوئيد براكيويود وكستون تا يكستون با حذف بريوزوئرها و مشاهده شدن تنتاكوليتيدها و آمونوئيدها حاكى از افزايش بيشتر عمق آب است. Flugel (2010) این ریزرخساره را به بخش های پایینی رمپ میانی نسبت داده است.

مادستون ریز دانه به همراه بایو کلست گرینستون با تهنشست محدد

(MF15. Fine-grained mudstone and re-sedimented bioclastic grainstone) توصیف: این ریزرخساره دارای نشانه های رسوب گذاری مجدد است به طوری که بخشی از بافت مقطع گرینـستون

شکل ۵: تصویرهای میکروسکپی ریزرخسارههای معرفی شده؛ الف) بایوکلاست بریوزوئر اکینید براکیوپود وکستون پکستون مربوط به ریزرخساره شـماره سیزده؛ ب) بایوکلاست تنتاکولیتید اکینید براکیوپود وکستون پکستون مربوط به ریزرخساره شماره چهارده؛ پ _ج) ریزرخساره ریزشی مربوط به ریزرخساره شماره پانزده؛ برویزوا= Bry؛ تنتاکولیتید = Ten.

است که با سطح فرسایشی بر روی بافت مادستونی قرار می گیرد. قطعات موجود در بخش با بافت گرینستونی شامل خردههای براکیوپود و دو کفهای است (شکل C-F ۵). تفسیر محیطی: با توجه به سطح فرسایشی موجود بین

بافتهای این ریزرخساره و همچنین توالی قرار گرفتن این ریزرخساره با رخسارههای مربوط به دریای باز می توان محیط تشکیل این ریزرخساره را به بخشهای میانی تا بیرونی پلاتفرم نسبت داد که تحت تأثیر طوفان و یا وجود

شیب جزیمی در بخسش خرارجی پلاتفرم به تشکیل رخساره های ریزدانه محدود با رسوب گذاری مجدد منجر گردیده اند (Allahkarampour Dill *et al.*, 2018).

(MF16. Shale/Mudstone)

رخساره شیل/مادستون

توصیف: رخساره شیل/مادستون در بخش های مختلف توالی سازند بهرام به صورت بین لایه با سنگ آهک حضور دارد. این رخساره دارای بافت مادستون همراه با ریزش ها است. این مادستون ها داری خرده های بسیار ریزی از بایو کلاست های براکیوپود، اکینوئید، تنتاکولیتید، آمونویید و دو کفهای به صورت اجزای فرعی است. تفسیر محیطی: با توجه به اجزای اسکلتی موجود در ریزر خساره و در تناوب قرار گرفتن با رخساره های دریای باز، این رخساره نیز به محدوده دریای باز تعلق دارد.

محيط رسوبى

بررسی جانبی و عمودی زیر رخساره های شناسایی شده و قرار گیری آن ها در زیر محیط های مختلف حاکی از ته نشست رسوبات کربناته این سازند بر روی یک رمپ کربناته است. ریز رخساره های دولومیت بسیار ریز بلور، استروماتولیت و مادستون با فابریک فنسترال را می توان در زیر محیط های بالای جزرومدی، جزرومدی و زیر جزرومدی دسته بندی نمود که محل تشکیل ریز رخساره های دولوستون و استروماتولیت ها (به دلیل سالم بودن لامینه های استروماتولیت ها و نبود زیست آشفتگی) احتمالاً در محیط های بالای جزرومدی بوده است (Preat امتمالاً در محیط های بالای جزرومدی بوده است (Breat امتمالاً در محیط های بالای جزرومدی بوده است (Garland, 1994). ریز رخساره مادستون لامینه دار، فسیل دار و فنسترال دار به محیط های جزرومدی

Garland, 1997 Shinn, 1983 & Ginsburg, 1977 Bowie, 2014 Bingham-Koslowski, 2010. محيط لاگون شناسایی شده در برش مورد مطالعه از نوع لاگون محصور تا نیمه محصور بوده است. حضور ریزرخساره بايو كلاست آمفيپورا فلوتستون رودستون دليل قاطعي براي حضور این گونه لاگونهاست (Playford, 1969؛ Garland, 1997؛ Kershaw & Brunton, 1999). با توجه به شناسایی ریزرخساره های مشاهده شده منتسب به محیطهای کانالی می توان چنین استنباط کرد که لاگون محصور تا نیمه محصور حاضر در این پلاتفرم گاهی با كانال هايي قطع شده است كه اين كانال ها سبب ارتباط محيط لاگون با قسمت درياي باز مي شدهاند به صورتي كه علاوه بر اجزای اصلی ریزرخساره های کانال که آنکوییدها، اینتراکلاستها و پلوییدها هستند، گاهی در این ريزرخسارهها فوناي درياي باز نظير براكيويودها و کرینوئیدها را نیز می توان مشاهده کرد. حضور سدهای بايوكلاستي مشاهده شده در مطالعات ريزرخسارهها و عدم گسترش جانبی لایه های مرجان دار و حضور به صورت ریفهای تکهای، بیانگر نبود ریفهای چارچوبساز بزرگ در پلاتفرم کربناته است (شکل ۴). أَأَئِدهای مماسی با بافت گرینستون و جورشدگی بسیارخوب نشان دهنده بخش های پر انرژی در بخش داخلی رمپ کربناته است. ريزرخساره بايوكلاست اكينوئيد براكيو پودا با بافت گرینستون با جورشدگی نسبتاً خوب نیز حاکی از پشتههای بايوكلسمتي در ايمن بخمش از پلاتفرم ممياشم. ريزرخساره هاي با محتواي فسيلي براكيوپود، اكينوئيد، بریوزوئر و تنتاکولیتید که همگی متعلق به دریای باز هستند و در قالب بافت وکستون ـ پکستون مشاهده مـی شـوند، در رمپ میانی نهشته شده و رخساره های بایو کلست ریز دانه قرار گرفته در زمینه مادستون و همچنین ریزرخساره شیل/مادستون حاکی از نهشته شدن این ریزرخساره ها در

شکل ٦: مرجانهای مشاهده شده در برش مورد مطالعه؛ الف ـ ث) بایوسترومهای مشـاهده شـده در متـراژ ٧٣: ب) مرجـانهـای مشـاهده شـده در متـراژ ٩٧؛ پ) مرجانهای مشاهده شده در متراژ ٤٥؛ ت) مرجانهای مشاهده شده در متراژ ٩٤: ج) مرجانهای مشاهده شده در متراژ ٤٤ برش مورد مطالعه.

چینه نگاری سکانسی مطالعات چینه نگاری سکانسی بر اساس تغییرات عمودی ریزرخساره ها در امتداد توالی و سطوح سکانسی کلیدی و همچنین الگوی انباشتگی چینه ها به شناسایی هفت سکانس رده چهارم به همراه سیستم تراکت های تراز پیشرونده (TST) و تراز بالا (HST) در سازند بهرام منجر شده است که در زیر به شرح آن ها پرداخته می شود: **سکانس رسوبی اول:** این سکانس رسوبی تنها از بخش HST تشکیل شده است و ضخامت آن ۳۴ متر می باشد که

(شکل A A). بخش زیرین این سکانس در سازند دولومیتی سیبزار قرار دارد. محدوده ابتدایی سازند بهرام دربرگیرنده رسوبات HST این سکانس است. این سکانس با سنگ آهکهای دولومیتی و رخسارههای دولومیتی مربوط به پهنه جزرومدی آغاز و در ادامه با پسروی و روند کمعمق شونده به مرز سکانسی قاعده سکانس رسوبی دوم در ریزرخسارههای دولومیتی MF1 میرسد. **سکانس رسوبی دوم:** ضخامت کلی این سکانس ۹ متر میباشد و ضخامت بخش TST در این سکانس ۵۹ متر و

شکل ۷: مدل ارائه شده از پراکندگی ریزرخسارهها در پلاتفرم رمپ کربناته سازند بهرام در برش کوه بندعبدالحسین ناحیه انارک

هستند مشخص می شود و عمیق ترین قسمت رمپ میانی را نشان می دهد (شکل AB-C). در ادامه با پسروی آب، ریزر خساره های لاگون بر روی توالی دریای باز قرار می گیرند و در نهایت با رسیدن به مادستون های فنسترال دار MF3 (پهنه جزرومدی) این سکانس به یک مرز سکانسی ختم می شود (شکل AD). ضخامت بخش HST آن ۲۰ متر است (شکل ۸۸). بخش MF1 این سکانس توسط ریزرخساره های دولومیتی MF1 مربوط به پهنه جزرومدی آغاز و در ادامه با پیشروی آب دریا و روند عمیق شوندگی به سمت لاگون و رخساره های رمپ میانی ادامه مییابد. بیشینه سطح غرقابی آب با ریزرخساره های MF14 که دارای تنتاکولیتید و آمونویید

شکل ۸: تصویر صحرایی سکانس رسوبی اول تا سوم سازند بهرام برش کوه بند عبدالحسین ناحیه انارک

سکانس رسوبی سوم: ضخامت کلی این سکانس ۷۰ متر است. ضخامت TST در این سکانس ۴۲ متر و ضخامت بخش HST در این سکانس ۲۸متر است (شکل E ۸). این سکانس رسوبی با مادستون های لامینه دار و مادستون های فنسترال دار مربوط به MF3 و پهنه جزرومدی آغاز می شود و در ادامه با پیشروی آب رسوبات لاگونی و سپس

رسوبات مربوط به رمپ میانی مشاهده میشود. این پیشروی آب تا جایی ادامه دارد که بیشینه سطح غرقابی آب در این سکانس بعد از شیلهای نازک لایه مرز ژیوتین - فرازنین قرار می گیرد. شاخصه اصلی این ریزرخسارهها دارا بودن فونای مربوط به قسمتهای عمیق رمپ میانی است و ریزرخساره این سطح بیشینه آب MF16 است

(شکل ۸ F). پس از این پیشروی، پسروی سطح آب دریا آغاز و و ریزرخساره ها از قسمت های رمپ میانی به سمت لاگون و ریزرخساره های پهنه جزرومدی میرسد و در نهایت با رسیدن به سنگ آهکهای ضخیم لایه خاکستری روشن با ریزرخساره MF5 به یک مرز سکانسی میرسد.

سکانس رسوبی چهارم: ستبرای این سکانس ۴۶ متر است به طوری که ضخامت قسمت TST در این سکانس ۲۶ متر و ضخامت بخش HST در آن ۲۰ متر است (شکل A-B ۹). این سکانس رسوبی در قاعده دارای ریزرخساره MF5 است که پایین ترین سطح نسبی آب دریا را نشان میدهـد و مربوط به محیطهای قرار گرفته در پهنه جزرومدی است. در ادامه با پیشروی آب دریا و روند عمیق شونده، ریزرخساره ها از پهنه جزرومدی به محیط لاگونی و رمپ میانی می رسند تا جایی که بیشینه سطح غرقابی آب با ریزرخساره MF14 مشخص می شود. جایگاه این ریزرخساره در قسمتهای عمیقتر رمپ میانی است (شکل B ه). پسروی آب دریا در سیستم تراکت HST آغاز م_یشود و ک_معم_ق ش_دن حوض_ه س_بب ت_هنش_ینی ریزرخساره های پهنه جزرومدی می شود. این سکانس به یک مرز سکانسی با ریزرخساره MF5 ختم می شود (شکل .(9 C

سکانس رسوبی پنجم: ضخامت این سکانس رسوبی ۶۰ متر است، به طوری که ضخامت TST در این سکانس رسوبی ۵۴ متر و ضخامت بخش HST آن ۶ متر است (شکل D ۹). این سکانس رسوبی با ریزرخساره های 7 که یک مرز سکانسی است آغاز می شود. پیشروی سطح نسبی آب دریا سبب تهنشینی ریزرخساره های رمپ میانی روی ریزرخساره های پهنه جزرومدی قرار می گیرند و این پیشروی تا جایی ادامه می یابد که بیشینه سطح غرقابی آب به ریزرخساره های MF14 می رسد (شکل E ۹). بعد از این

پیشروی، کمعمق شدن حوضه و پسروی آب سبب تهنشینی ریزرخساره های مادستون های استروماتولیتی MF2 می شود که در یهنه جزرومدی قرار گرفته است.

سکانس رسوبی ششم: ستبرای کلی این سکانس رسوبی ۲۶ متر است به طوری که ضخامت TST در این سکانس رسوبی ۱۶ متر و ضخامت بخش HST آن ۱۰ متر است (شکل ۹۶). بعد از این سکانس رسوبی پیشروی آب آغاز میشود. این سکانس رسوبی در قاعده با ریزرخساره های لاگون بر روی رخساره های پهنه جزرومدی میشود. پیشروی آب سبب تهنشینی ریزرخساره های بالاترین میزان آب در این سکانس رسوبی است. در ادامه بالاترین میزان آب در این سکانس رسوبی است. در ادامه پهنه جزرومدی بر روی ریزرخساره های پهنه میان دهنده میشود. بیشروی آب سبب تهنشینی ریزرخساره های بالاترین میزان آب در این سکانس رسوبی است. در ادامه پسروی سریع آب باعث تهنشین شدن ریزرخساره های پهنه جزرومدی بر روی ریزرخساره های قسمت های رمپ میانی شده است و به یک مرز سکانسی با ریزرخساره MF4

سکانس رسوبی هفتم: ضخامت کلی این سکانس ۳۵ متر میباشد که تمامی این ضخامت مختص بخش TST است (شکل ۱۳). بخشی از این سکانس که در انتهای سازند بهرام واقع شده است دربر گیرنده رسوبات TST است. این سکانس با ریزرخساره های MF4 مربوط به پهنه جزرومدی آغاز می شود و در ادامه با پیشروی سریع در سطح MFS به ریزرخساره MF13 ختم می شود.

آنالیز چینه نگاری سکانسی سازند بهرام در برش مورد مطالعه نشان دهنده یازده مرحله پسروی و پیشروی سطحی نسبی آب دریا در قالب پنج سکانس رسوبی کامل و دو سکانس رسوبی ناقص رده چهارم در زمان نهشته شدن سازند بهرام در ایران مرکزی شده است (شکل ۱۰). مقایسه این برش نسبت به سایر برشهای ایران مرکزی حکایت از عمق بیشتر محدوده انارک طی زمان دونین میانی تا پسین

شکل ۹: تصویر صحرایی سکانس رسوبی چهارم تا هفتم سازند بهرام برش کوه بند عبدالحسین ناحیه انارک

شده است.

نتیجه گیری سنگهای کربناته سازند بهرام در برش کوه بندعبدالحسین با ضخامت ۳۶۶ متر شامل ۱۶ ریزرخــــساره است که در دارد (Hashmie et al., 2016) و به همین دلیل مرزهای سکانسی در این برش همگی از نوع دوم (SB2) هستند که نشان دهنده پیوستگی قابل انطباق با ناپیوستگیها است به طوری که کم عمق شدن حوضه سبب خروج رسوبات از آب نشده و فقط سبب تغییر رخسارهها و تغییر محیط آنها

ریزرخسارهها، شرایط رسوبگذاری و چینه نگاری سکانسی سازند بهرام (دونین میانی و بالایی) در برش کوه بند عبدالحسین در جنوب شرقی انارک ۱۲۷

شکل ۱۰: پراکندگی ریزرخسارهها، تغییرات نسبی سطح آب دریا و چینه نگاری سکانسی سازند بهرام در برش کوه بندعبدالحسین انارک

عمودی ریزرخساره ها سبب شناسایی پنج سکانس رسویی کامل و دو سکانس رسویی ناقص درجه ۴ شده است. با توجه به بررسی های انجام شده توالی مورد مطالعه نسبت به سایر برش های ایران مرکزی عمق بیشتری داشته است به طوری که کم عمق شدن حوضه سبب خروج رسویات از آب نشده و فقط سبب تغییر رخساره ها و تغییر محیط آن ها شده است. کمربندهای رخسارهای پهنه جزرومدی، لاگون، شول و دریای باز نهشته شدهاند. بررسی تغییرات عمودی و جانبی این ریزرخسارهها و مقایسه آنها با محیطهای رسوبی قدیمی و عهدحاضر حاکی از تهنشینی این ریزرخسارهها در یک رمپ کربناته است که گاهی با اثر طوفان و یا شیب جزیی در منطقه رمپ بیرونی، می توان ریزرخسارههای بایو کلستی ریزدانه با رسوب گذاری مجدد را با گسترش بسیار محدودی در آن مشاهده نمود. بررسی تغییرات

منابع امینی، ع.، ۱۳۹۰، مبانی چینه نگاری سکانسی. *انتشارات دانشگاه تهران*، ۳۴۶ ص. شاکری، ب.، ۱۳۹۵، زیست چینه نگاری نهشتههای دونین بالایی برش کوه بندعبدالحسین (جنوب خاور انارک) براساس فونای کنودونتی. *پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان*، ۲۴۴ ص.

- Adabi, M.H., 2009. Multistage dolomitization of Upper Jurassic Mozduran Formation, Kopet-Dagh Basin, N.E. Iran. *Carbonates and Evaporites*, 24: 16–32.
- Al-Juboury, A.I., & AL-Hadidy, A.H., 2009, Petrology and depositional evolution of the Paleozoic rocks of Iraq. *Marine and Petroleum Geology*, 26: 208-231.
- Allahkarampour Dilla, M., Vaziri-Moghaddama, H., Seyrafiana, A., & Behdad (Ghabeishavi), A., 2018.
 Oligo-Miocene carbonate platform evolution in the northern margin of the Asmari intra-shelf basin, SW Iran. *Marine and Petroleum Geology*, 92: 437–461.
- Andreeva, P.V., 2018. Givetian–Frasnian arid palaeoenvironments from the northern Gondwana: a case study from the Moesian platform (Bulgaria). *Palaeobiodiversity and Palaeoenvironments*, 98: 549– 569.
- Bahrami, A., Boncheva, I., Königshof, P., Yazdi, M., & Ebrahimi Khan-Abadi, A., 2014. Conodonts of the Mississippian/Pennsylvanian boundary interval in Central Iran. *Journal of Asian Earth Sciences*, 92: 187-200.
- Bahrami, A., Königshof, P., Boncheva, I., Sadat Tabatabae, M., Yazdi, M., & Safari, Z., 2015. Middle Devonian (Givetian) conodonts from the northern margin of Gondwana (Soh and Natanz regions, North West Isfahan, Central Iran): biostratigraphy and palaeoenvironmental implications. *Palaeobiodiversity and Palaeoenvironments*, 95: 554–577.
- Bathurst, R.G.C., 1967. Oolitic films on low-energy carbonate sand grains, Bimini Lagoon, Bahamas. *Marine Geology*, 5 (2): 89-109.
- Berberian, M., & King, G.C.P., 1981. Toward a palaeogeography and tectonic evolution of Iran. *Canadian Journal of Earth Sciences*, 18: 210-265.
- Bingham-Koslowski, N.E., 2010. End Frasnian calcimicrobial-stromatoporoid carbonate reefs, western Canada sedimentary basin. *Master thesis, Queen's University*, Kingston, Canada, 190 p.

- Bowie, C.H., 2014. Characterization of discontinuity surfaces and microfacies in a storm dominated shallow epeiric sea, Devonian Cedar Valley Group, Iowa. *Master thesis, California State University*, Fresno, 101 p.
- Catuneanu, O., Galloway, W.E., Kendall, C.G.S.C., Miall, A.D., Posamentier, H.W., Strasser, A., & Tucker M.E., 2011. Sequence stratigraphy: methodology and nomenclature. *Newsletters on Stratigraphy*, 44: 173–245.
- Catuneanu, O., 2019. Model-independent sequence stratigraphy. Earth-Science Reviews, 188: 312-388.
- DaSilva, A.C., & Boulvain, F., 2004. From palaeosols to carbonate mounds: facies and environments of the Middle Frasnian platform in Belgium. *Geologic Quarterly*, 48: 253-266.
- Demicco, R.V., & Hardie, L.A., 1994. Sedimentary structures and early diagenetic features of shallow marine carbonate deposits. Society of Economic Paleontologists and Mineralogists Atlas Series, 265 p.
- Dickson, J.A.D., 1965. A modified staining technique for carbonate in thin section. Nature, 205: 587.
- Dineley, D.L., 1984. Aspects of a Stratigraphic System: The Devonian. Macmillan, 223 p.
- Dunham, R.J., 1962. Classification of carbonate rocks according to their depositional texture, In: Ham W.E., (ed.), Classification of Carbonate Rocks. American Association of Petroleum Geologists Memoir, 1: 108-121.
- Embry, A.F., & Klovan, J.E., 1971. Late Devonian reef tract on northeastern Banks Island, Northwest territories. *Bulletin of Canadian Petroleum Geology*, 19: 730-781.
- Flugel, E., 2010. Microfacies of Carbaonate Rocks, 2nd edition. Springer Verlag, Berlin, 976 p.
- Garland, J., 1997. Middle to Upper Devonian (Givetian and Frasnian) shallow-water carbonates of Western Europe, facies analysis and cyclicity. *Ph.D. thesis, University of Durham*, 438 p.
- Ginsburg, R.N., Hardie, L.A., Bricker, O.P., Garrett, P., & Wanless, H.R., 1977. Exposure index: A quantitative approach to defining position within the tidal zone. *In*: Hardie, L.A., (ed.), Sedimentation of the Modern Carbonate Tidal Flats of Northwest Andros Island, Bahamas. *Johns Hopkins University Press*, p. 7-11.
- Hairapetian V., Ghobadi Pour, M., Popov, L.E., Hejazi, S.H., Holmer, L.E., Evans, D., & Sharifi, A., 2015. Ordovician of the Anarak Region: implications in understanding Early Palaeozoic history of Central Iran. *Stratigraphy*, 12: 22-30.
- Halley, R.B., 1977. Ooid fabric and fracture in the Great Salt Lake and the geologic record. *Journal of Sedimentary Petrology*, 47 (3):1099-1120.
- Hardie, L.A., & Ginsburg, R.N., 1977. Layering: The origin and environmental significance of lamination and thin bedding. *In*: Hardie, L.A., (ed.) Sedimentation of the Modern Carbonate Tidal Flats of Northwest Andros Island, Bahamas. *Johns Hopkins University Press*, p. 50-123.
- Hashmie, A., Rostamnejad, A., Nikbakht, F., Ghorbanie, M., Rezaie, P., & Gholamalian, H., 2016. Depositional environments and sequence stratigraphy of the Bahram Formation (Middle–Late Devonian) in north of Kerman, south-central Iran. *Geoscience Frontiers*, 7 (5): 821-834.
- Heckel, P.H., & Witzke, B.J., 1979. Devonian World Palaeogeography. *In*: House, M.R., Scrutton C.T., & Basset, M.G. (eds.), The Devonian System. *Special Papers in Palaeontology*, p. 99-123.
- Husseini, M.I., 1991. Tectonic and depositional model of the Arabian and adjoining plates during the Silurian-Devonian. *American Association of Petroleum Geologists Bulletin*, 75: 108-120.
- Illing, L.V., 1954. Bahaman Calcareous Sands. American Association of Petroleum Geologists Bulletin, 38: 1-95.
- Jamieson, E.R., 1971. Paleoecology of Devonian reefs of western Canada. North American Paleontological Convention Proceedings Journal, p. 1300-1340.

- Kasig, W., 1980. Cyclic sedimentation in a Middle-Upper Devonian shelf environment in the Aachen region. *Mededelingen Rijks Geologische Dienst*, p. 26-29.
- Kershaw, S., 1998. The application of stromatoporoid palaeobiology in palaeoenvironmental analysis. *Palaeontology*, 41: 509-544.
- Kershaw, S., & Brunton, F.R., 1999. Palaeozoic stromatoporoid taphonomy: ecologicand environmental significance. *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*, 149: 313-328.
- Krebs, W., 1968. Facies types in the Devonian back-reef limestones in the Eastern Rhenish Schiefergebirge. In: Müller G., & Friedman, G.M. (eds.), Recent Developments in Carbonate Sedimentology in Central Europe. Springer-Verlag, p. 186-195.
- Krebs, W., 1974. Devonian carbonate complexes of Central Europe. In: Laporte, L.F. (ed.) Reefs in Time and Space. Society of Economic Paleontologists and Mineralogist Special Publication, p. 155-208.
- Königshof, P., Carmichael, S.K., Waters, J., Jansen, U., Bahrami, A., Boncheva, I., & Yazdi, M., 2016. Palaeoenvironmental study of the Palaeotethys Ocean: The Givetian-Frasnian boundary of a shallow-marine environment using combined facies analysis and geochemistry (Zefreh Section/Central Iran). *In*: Mottequin, B., Slavik, L., & Königshof, P., (eds.), Climate Change and Biodiversity Patterns in the Mid-Paleozoic. *Palaeobiodiversity and Palaeoenvironments*, 97: 517– 540.
- Lench, G., & Davoudzadeh, M., 1982. Ophiolites in Iran. Neues Jahrbuch fur Geologie und Palaontologie, x: 306-320.
- Leven E.J., & Gorgij, M.N., 2006. Upper Carboniferous–Permian Stratigraphy and Fusulinids from the Anarak Region, Central Iran. *Russian Journal of Earth Sciences*, 8: 1-25.
- Playford, P.E., 1969. Devonian carbonate complexes of Alberta and Western Australia: a comparative study. *Geological Survey of Western Australia*, 43 p.
- Plocher, O.W., 1990. Biotic, petrographic and diagenetic analysis of strata that bound the contact between the Little Cedar and Coralville formations (Middle Devonian) east-central Iowa, *Master Thesis, University of Iowa*.
- Pohler, S.M.L., 1998. Devonian carbonate buildup facies in an intra-oceanic island arc (Tamworth Belt, New South-Wales, Australia). *Facies*, 39; 1-34.
- Potma, K., Weissenberger, J., Wong, P.K., & Gilhooly, M.G., 2001. Toward a sequence stratigraphic framework for the Frasnian of the Western Canada Basin. *Bulletin of Canadian Petroleum Geology*, 49: 37-85.
- Preat, A., & Mamet, B., 1989. Sedimentation of the Franco-Belgian Givetian carbonate platform. Bulletin des Centres de Recherché Exploration - production Elf Aquitaine, 13: 47-86.
- Preat, A., & Carliez, D., 1994. Microfacies et cyclité dans le Givetien Superieur de Fromelennes (Synclinorium de Dinant, France). *Bulletin de la Société Geologique de Belgique*, 117: 227-243.
- Preat, A., & Kasimi, R., 1995. Eifelian-Givetian siliciclastic carbonate ramp systems, Belgium and France. First Part: Microfacies and sedimentary model. *Bulletin des Centres de Recherché Exploration production Elf Aquitaine*, 19: 329-375.
- Prothero, D.R., 2013. Bringing Fossils to Life: An Introduction to Paleobiology. *Columbia University Press*, 512 p.
- Racki, G., 1992. Evolution of the bank to reef complex in the Devonian of the Holy Cross Mountains. *Acta Palaeontologica Polonica*, 37: 87-182.
- Read, J.F., 1973. Carbonate cycles, Pillara Formation (Devonian), Canning Basin, Western Australia. *Bulletin of Canadian Petroleum Geology*, 21: 38-57.

- Ruban, D.A., Al-Husseini, M., & Iwasaki, Y., 2007. Review of Middle East Paleozoic plate tectonics. *GeoArabia*, 12: 35-56.
- Ruttner, A.W., Nabavi, M.H., & Hajian, J., 1968. Geology of the Shirgesht Area (TabasArea, East Iran). *Geological Survey of Iran*, 133 p.
- Scholle, P.A., & Ulmer-Scholle, D.S., 2006. A Color Guide to the Petrography of Carbonate Rocks: Grains, Textures, Porosity, Diagenesis. *American Association of Petroleum Geologists Memoir*, 77: 1-461.
- Scoffin, T.P., 1987. An Introduction to Carbonate Sediments and Rocks. Chapman and Hall, 274 p.
- Scrutton, C.T., 1977. Facies variations in the Devonian limestones of eastern South Devon. *Geological Magazine*, 114: 165-195.
- Sharkovski, M., Susov, M., & Krivyakin, M., 1984. Geology of the Anarak area (Central Iran), Explanatory text of the Anarak quadrangle map, Scale, 1:250,000. *Geological Survey of Iran*, V/O Technoexport, Report, 19: 1-143.
- Sharland, P.R., Archer, R., Casey, D.M., Davies, R.B., Hall, S.H., Hevard, A.P., Horbury, A.D., & Simmons, M.D., 2001. Arabian Plate Sequence Stratigraphy. *GeoArabia, Special Publication*, 2: 1-270.
- Shinn, E.A., 1968, Practical significance of Birdseye structures in carbonate rocks. *Journal of Sedimentary Petrology*, 38: 215-223.
- Shinn, E.A., 1969. Submarine lithification of Holocene carbonate sediments in the Persian Gulf. *Sedimentology*, 12 (1-2): 109-144.
- Shinn, E.A., 1983. Birdseyes, fenestrae, shrinkage pores and loferites: A reevaluation. *Journal of Sedimentary Petrology*, 53: 619-628.
- Tucker, M.E., 1991. Sedimentary Petrology. Blackwell Scientific Publications, 260 p.
- Tucker, M.E., & Wright, V.P., 1992. Carbonate Sedimentology, 2nd Reprint. Blackwell, 482 p.
- Védrine, S., Strasser, A., & Hug, W., 2007. Oncoid growth and distribution controlled by sea-level fluctuations and climate (Late Oxfordian, Swiss Jura Mountains). *Facies*, 53 (4): 535-552.
- Wendt, J., Kaufmann, B., Belka, Z., Farsan, N., & Karimu-Bavandpur, A., 2002. Devonian/lower Carboniferous stratigraphy, facies patterns and paleogeography of Iran, Part I. Southeastern Iran. *Acta Geologica Polonica*, 52: 129-168.
- Wendt, J., Kaufmann, B., Belka, Z., Farsan, N., & Karimu-Bavandpur, A., 2005. Devonian/lower Carboniferous stratigraphy, facies patterns and paleogeography of Iran Part II. Northern and central Iran. Acta Geologica Polonica, 55: 31-97.
- Wendt, J., Hayer, J., & Karimi-Bavandpour, A., 1997. Stratigraphy and depositional environment of Devonian sediments in northeast and east-centralIran. *Neues Jahrbuch fur Geologie und Palaontologie Abhandlungen*, 206: 277-322.
- Whalen, M.T., Day, J., Eberli, G.P., & Homewood, P.W., 2002. Microbial carbonates as indicators of environmental change and biotic crises in carbonate systems: example from the Late Devonian, Alberta Basin, Canada. *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*, 181: 127-151.
- Wilson, J. L., 1975. Carbonate Facies in Geologic History. Springer, New York, 471 p.
- Witzke, B.J., 1987. Models for circulation patterns in epicontinental seas applied to Paleozoic facies of North America craton. *Paleoceanography*, 2 (2): 229-248.
- Witzke, B.J., & Bunker, B.J., 1997. Sedimentation and stratigraphic architecture of a Middle Devonian (Late Givetian) transgressive-regressive carbonate-evaporite cycle, Coralville Formation, Iowa area. *Geological Society of America Special Papers*, 321: 67-88.

Witzke, B., Bunker, B., & Rogers, F., 1988. Eifelian through lower Frasnian stratigraphy and deposition in the Iowa area, central Midcontinent, USA. In Devonian of the World. *Proceedings of the 2nd International Symposium on the Devonian System Memoir*, 14: 221-250.

Microfacies, depositional condition and sequence stratigraphy of the Bahram Formation (Middle–Upper Devonian) in Kuh-e-Bande-Abdol-Hossein section, SE Anarak

Shakeri, B.¹, Vaziri-Moghaddam, H.², Bahrami, A.^{3*}, Königshof, P.⁴, Salehi. M.A.⁵

1- M.Sc. in Stratigraphy & Paleontology, Department of Geology, Faculty of Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran 2- Professor, Department of Geology, Faculty of Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran

- 3- Associate Professor, Department of Geology, Faculty of Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran
 - 4- Professor, Senckenberg Research Institute and Natural History Museum, Frankfort, Germany
- 5- Assistant Professor, Department of Geology, Faculty of Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran

*E-mail: a.bahrami@sci.ui.ac.ir

Introduction

During the Silurian and Devonian time, some parts of Iran, including Central Iran, Alborz and Sanandaj-Sirjan basins, along with the Turkey and Afghanistan plates had been connected to the Arabian and African plates; located on the northwestern margin of the Gondwana and southern Paleotethys (Berberian and King, 1981; Husseini, 1991; Sharland et al., 2001; Ruban *et al.*, 2007; Al-Juboury and AL-Hadidy, 2009). The Devonian deposits represent a considerable distribution in Tabas Block and Central Iran. During the Devonian time, the Iranian platform was located in the southern hemisphere, near 30° latitudes. Outcrops of the Upper Paleozoic around Isfahan region mostly limited to the northern Isfahan (Soh and Natanz districts, Najhaf, Neqeleh, Varcamar, North Tar, east Kesheh sections; Bahrami *et al.*, 2015), Northeast of Isfahan (Zefreh, Chahriseh, and Dizlu sections; Königshof *et al.*, 2016) and south of Isfahan (Shahreza–Ramsheh area; Bahram *et al.*, 2014). To investigate the microfacies and sedimentary environment of Bahram Formation in southeastern Anarak, Kuh-e-Bande- Abdol-Hossein section was selected and studied. Kuh-e-Bande-Abdol-Hossein section is located about 32 km southeastern Anarak and northeastern Isfahan in E: 53° 52' 55" and N: 33° 10' 90 " coordinates. The Anarak route toward Khur is the way to the section; after two kilometers, through a 25 km long unpaved road, the study section could be accessed.

Materials and Methods

To study the sedimentary environment and identify the sedimentation process during the Middle and Upper Devonian Kuh-band-e-Abdolhossein section in the Anarak region, 230 thin sections and a few polished slabs were prepared and process with laboratory techniques to study and identify the skeletal and non-skeletal components, texture and other microscopic characteristics. Microfacies textures were identified according to Dunham (1962), Embry and Klovan (1971) schemes, and also the further standard models of Wilson (1975) and Flugel (2010) have been used. To distinguish calcite mineral from dolomite, all samples were stained by Alizarin red S solution (Dickson, 1965).

Discussion

The Bahram Formation in this section is 366 m thick and lithologically is composed of thin to thick-bedded limestone, an alternation of limestone and thin-bedded shale, sandy limestone, and marly limestone. Based on facies changes and petrological properties, 16 microfacies were identified in this section. Investigation of the identified facies indicates the deposition of these microfacies has taken place in a carbonate ramp during the Middle and Late Devonian time in the study section in the Anarak region. Based on vertical and lateral microfacies variations and their comparison with the sea level changes' curve, sequence stratigraphic studies of the Bahram Formation led to the identification of seven fourth-order sequences in the study section. According to the obtained data, the first and the seventh sedimentary sequences are as parts of complete sedimentary sequences, while second to sixth sedimentary sequences are complete sequences including transgressive system tracts, high stand system tracts, and maximum flooding surface as well as sequence boundaries.

Conclusion

The Bahram Formation in the Kuh-e-Bande-Abdol-Hossein section, SE Anarak with a thickness of 366 m is composed of thin to thick-bedded limestone, an alternation of limestone and thin-bedded shale, sandy limestone, and marl limestone. Microfacies analysis has led to the recognition of 16 microfacies and their lateral and vertical distribution show that carbonates were deposited on a ramp type carbonate platform. Storm deposit or very slight steepened slope resulted in the deposition of very rare redeposited fine-grained bioclasts in the deeper part of the platform. According to the sequence, stratigraphy analysis seventh fourth-order depositional sequences are recognized in the Bahram Formation. Microfacies analysis indicates that this section shows rather deeper paleoenvironments in comparison to the previously studied sections of the Bahram Formation in Central Iran.

Keywords: Bahram Formation; microfacies; sedimentary environment; sequence stratigraphy; Upper Givetian-Upper Famennian; Kuh-e-Bande-Abdol-Hossein.

Reference

- Al-Juboury, A.I., & AL-Hadidy, A.H., 2009, Petrology and depositional evolution of the Paleozoic rocks of Iraq. *Marine and Petroleum Geology*, 26: 208-231.
- Bahrami, A., Boncheva, I., Königshof, P., Yazdi, M., & Ebrahimi Khan-Abadi, A., 2014. Conodonts of the Mississippian/Pennsylvanian boundary interval in Central Iran. *Journal of Asian Earth Sciences*, 92: 187-200.
- Bahrami, A., Königshof, P., Boncheva, I., Sadat Tabatabae, M., Yazdi, M., & Safari, Z., 2015. Middle Devonian (Givetian) conodonts from the northern margin of Gondwana (Soh and Natanz regions, North West Isfahan, Central Iran): biostratigraphy and palaeoenvironmental implications. *Palaeobiodiversity* and Palaeoenvironments, 95: 554–577.
- Berberian, M., & King, G.C.P., 1981. Toward a palaeogeography and tectonic evolution of Iran. *Canadian Journal of Earth Sciences*, 18: 210-265.
- Dickson, J.A.D., 1965. A modified staining technique for carbonate in thin section. Nature, 205: 587.
- Dunham, R.J., 1962. Classification of carbonate rocks according to their depositional texture, *In*: Ham W.E., (ed.), Classification of Carbonate Rocks. *American Association of Petroleum Geologists Memoir*, 1: 108-121.
- Embry, A.F., & Klovan, J.E., 1971. Late Devonian reef tract on northeastern Banks Island, Northwest territories. *Bulletin of Canadian Petroleum Geology*, 19: 730-781.
- Flugel, E., 2010. Microfacies of Carbaonate Rocks, 2nd edition. *Springer Verlag*, Berlin, 976 p.
- Husseini, M.I., 1991. Tectonic and depositional model of the Arabian and adjoining plates during the Silurian-Devonian. *American Association of Petroleum Geologists Bulletin*, 75: 108-120.
- Königshof, P., Carmichael, S.K., Waters, J., Jansen, U., Bahrami, A., Boncheva, I., & Yazdi, M., 2016.
 Palaeoenvironmental study of the Palaeotethys Ocean: The Givetian-Frasnian boundary of a shallow-marine environment using combined facies analysis and geochemistry (Zefreh Section/Central Iran). *In*: Mottequin, B., Slavik, L., & Königshof, P., (eds.), Climate Change and Biodiversity Patterns in the Mid-Paleozoic. *Palaeobiodiversity and Palaeoenvironments*, 97: 517–540.
- Ruban, D.A., Al-Husseini, M., & Iwasaki, Y., 2007. Review of Middle East Paleozoic plate tectonics. *GeoArabia*, 12: 35-56.
- Sharland, P.R., Archer, R., Casey, D.M., Davies, R.B., Hall, S.H., Hevard, A.P., Horbury, A.D., & Simmons, M.D., 2001. Arabian Plate Sequence Stratigraphy. *GeoArabia, Special Publication*, 2: 1-270.
- Wilson, J. L., 1975. Carbonate Facies in Geologic History. Springer, New York, 471 p.